

Програма навчальної дисципліни «Основи аграрного підприємництва»

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи аграрного підприємництва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси та методи організації та ведення підприємницької діяльності в агроформуваннях як важливої частки господарської діяльності в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна тісно пов'язана з дисциплінами «Економічна теорія», «Системи технологій», «Національна економіка», «Менеджмент», «Організація та планування діяльності підприємства», які вивчалися раніше.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи аграрного підприємництва» є - надати майбутнім фахівцям знання про методологію підприємництва в агробізнесі, розробку і реалізацію підприємництва в агроформуваннях, способи та засоби реалізації підприємницьких проектів в аграрній сфері і механізм управління ними, критерії оцінки ефективності агропідприємства.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи аграрного підприємництва» є формування розуміння концепцій, методології, підходів і видів підприємництва в аграрній сфері; ознайомлення з основами аграрного підприємництва: розгляд сучасних теорій і практик агропідприємництва.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентності:

знання:

- теоретичних основ підприємництва в агроформуваннях;
- особливостей агропідприємництва в Україні;
- форм господарської діяльності;
- державної політики та регулювання у агро підприємстві;
- форм управління агропідприємством;
- методики планування підприємництва в агроформуваннях.

вміння:

- з формування агропідприємства;
- з розробки проектної документації необхідної для відкриття агропідприємства;
- розраховувати показники ефективності підприємництва в агроформуваннях;
- раціоналізувати напрямки роботи агропідприємств.

способи мислення:

- формування суджень – форми мисленого відображення об'єктивної дійсності, яка полягає у ствердженнях наявності або відсутності ознак, властивостей або відносин у сфері аграрної підприємницької діяльності;

- пропонування міркувань – низки міркувань, суджень, спрямованих на те, щоб з'ясувати істинність якої-небудь думки у сфері підприємництва в агроформуваннях, доведення її або заперечення;

- створення умовиводів – виведення з одного або декількох суджень в області аграрної підприємницької діяльності;

- генерування понять – пізнання сутності предметів і явищ у межах підприємництва в агроформуваннях, в істотних зв'язках та відносинах, узагальнення їх істотних ознак.

професійні, світоглядні і громадянські якості:

- здатність використовувати знання, вміння та навички для теоретичного та практичного освоєння проблем і перспектив аграрної підприємницької діяльності;

- знання історичних засад розвитку теорії і практики агропідприємницької діяльності, ідейних вчень класиків агропідприємництва, фундаментальних постулатів та парадигм підприємництва, новітніх прогресивних тенденцій розвитку підприємництва в агроформуваннях;

- знання класичного та сучасного наукового інструментарію дослідження соціально-економічних явищ та процесів у різних сферах агропідприємництва;

- здатність організовувати та проводити управлінські дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології;

- здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та процесами у сфері агропідприємництва;

- знання особливостей, інструментарію, новітніх напрямків агропідприємництва та здатність формувати ефективну сучасну систему підприємства в агроформуваннях.

морально-етичні цінності:

- сформувати уявлення про моральні цінності людини;

- здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у житті людини;

- формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки людей, моделювати та розв'язувати ситуації, пов'язані з виконанням обов'язків у колективі;

- розвивати почуття відповідальності за свій вибір та наслідки вчинків;

- виховувати самостійність, волю, моральність.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи підприємництва в агроформуваннях

Зміст, мета, завдання та структура навчального курсу «Основи аграрного підприємництва», його теоретичні та методологічні основи, зв'язок із спеціальними дисциплінами, що формують систему знань майбутнього фахівця.

Історичні передумови виникнення практики агропідприємництва як ефективного методу управління організацією. Агробізнес як новий спосіб організації сільського господарства. Приклади та сфери застосування практики підприємництва у сучасному аграрному бізнес-середовищі. Соціально-економічні функції підприємництва в агроформуваннях.

Тема 2. Державна політика та регулювання підприємницької діяльності в аграрній сфері

Державна підтримка агропідприємництва. Регуляторна державна політика в сфері підприємництва в агроформуваннях. Система контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів агропідприємництва. Самоорганізація суб'єктів агропідприємництва.

Проблеми розвитку підприємництва в АПК.

Тема 3. Особливі форми господарської діяльності в аграрній сфері

Фермерське господарство як форма приватного підприємництва у сільському господарстві.

Селянські господарства – форма господарської діяльності в аграрній сфері.

Об'єднання фермерських господарств: доцільність створення, проблеми та перспективи.

Тема 4. Колективні форми підприємництва у сільському господарстві

Колективні сільськогосподарські підприємства (КСП) та їх трансформація в умовах аграрної реформи. Реєстрація КСП, право колективної власності, принципи

функціонування, адаптація КСП до умов ринку.
Ліквідація або реорганізація КСП.

Тема 5. Кооперативні форми підприємництва у сільському господарстві
Загальні засади та світовий досвід кооперативної діяльності.
Основні засади сільськогосподарської кооперації в Україні.
Кооперативи: порядок створення та принципи функціонування.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Губені Ю. Підприємництво і агробізнес: [навч. посіб.] / Губені Ю., Андріїв В., Лавринюк Н. – Львів : НВФ «Українські технології», 2012. – 388 с.
2. Губені Ю. Е. Підприємництво: [навч. посіб.] / Губені Ю. Е. – Львів : НВФ «Українські технології», 2012. – 572 с.
3. Ільчук М.М. Підприємницька діяльність та агробізнес: [підручник]. / Ільчук М.М. – К. : Вища школа, 2006. – 543 с.
4. Клиффорд Ф. Грей Управление проектами: практическое руководство / Ф. Грей Клиффорд, У. Ларсое Эрик ; пер. с англ. – М.: Дело и сервис, 2003. – 528 с.
5. Кобиляцький Л. С. Управління проектами: [навч. посібник.] / Л. С. Кобиляцький. – К. : МАУП, 2002. – 200 с.
6. Кучеренко В.Р. Основи бізнесу. практичний курс / Кучеренко В.Р. Добрава Н.В., Квач Я.П. та ін. – К. : «Центр учбової літератури», 2010. – 176 с.

Допоміжна

1. Гай І.В. Підприємництво: [навч. посіб.] / Гай І.В., Смелянська Т.П. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 368 с.
2. Мазур И. И. Управление проектами / Мазур И. И., Шапиро В. Д., Ольдерогге О. Г. – М. : Экономика, 2001. – 576 с.
3. Сахарцева І. І. Ризики економічної діагностики підприємства : [навч. посіб.] / І. І. Сахарцева, О. В. Шляга ; за ред І. І. Сахарцевої. – К. : Кондор, 2007. – 285 с
4. Юрко І.В. Торгівельне підприємництво – : [Навч. посіб.] / – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайти періодичних видань: «Економіка АПК», «Економіка України», «Пропозиція», Agri News.com.ua.

Укладач: Снітко О.П., к.т.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права